

DE PIJPEKOP VAN JUT

door P.K.Smiesing

In het PKN-nummer van maart 1980 (no.8) deed ik een oproep aan de collegaverzamelaars om uit te kijken naar de bijzondere pijp van de Goudse pijpenfabrikant G.J.Wagenaar. De aanleiding was een advertentie in het "Utrechtsch Provinciaal en Stedelijk Dagblad", nr.297 van het jaar 1875. Voor de leden, die mogelijk niet in het bezit zijn van de betreffende PKN-aflevering volgt nog even de advertentie. *'Als een staaltje van kurieuze spekulatie medegedeeld dat de pijpenfabrikant G.J.Wagenaar Wz. op de Raam te Gouda, Goudsche pijpen verkoopt met de portretten van de vermoorde mevrouw van den Kouwen en hare dienstbode H.Beelo'*. De dader Henrik Jut werd nog het meest bekend door een bepaalde krachtmachine op de kermissen, die in gebruik is gekomen onder de verse herinnering aan de moord op 13 december 1872.

Foto's:
Ferry Kneefel

Dit voorjaar kreeg ik een telefoontje van Joël van de Rhoer. Bij het graven in de bagger, afkomstig uit de slotgracht van een kasteeltje, vond hij zo'n pijp. Eerst bracht hij de portretten op de pijpekop in verband met de geschiedenis van het kasteel. Totdat hij bladerend in de oude PKN-nummers de oplossing vond.

De pijp heeft een gestroomlijnde kop met ronde bodem. De kop heeft een lichte helling naar achteren onder een hoek ten opzichte van de steel van 120° en is zelfs enigszins eivormig. De maten van de kop zijn: hoogte 47 mm, breedte 29 mm en de doorsnee van de mond meet 23,5 mm. De naden zijn weggewerkt en vertonen een streepjesmotief. Op het portret op de linkerzijde zien we een oudere dame getooid met een muts versierd met linten. Volgens het opschrift op de linker steelzijde stelt deze afbeelding mevr. v.d.Kouwen voor. Het portret op de andere zijde toont een jongere dame. Op de steel lezen we H.Beelo.

Aardig is vooral dat dit oude krantenbericht een mogelijkheid blijkt tot dateren van deze pijp.

-+-+-+-----

VRAAGBAAK EN ADVERTENTIE

Wie kan mij de naam van de pijpmaker vertellen van een zijmerkpijp met het merk M.V.G.? Het pijpfragment heb ik in Utrecht gevonden. Het model is uit de 2e helft van de 18e eeuw. Dit zijmerk werd niet besproken in de twee hoofdstukken over Utrechtse pijpmakers door Dhr. P.Smiesing.

Te koop gevraagd: Oude reclames van tabak, sigaren en sigaretten. Liefst emaille, maar ook ander reclamemateriaal is van harte welkom. Reacties naar: John van Zetten, Oude Arnhemseweg 80-82, 3702 BG Zeist. Tel. 03404 - 25688.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Du bist von ton, und ich bin auch
von ton wie du gemacht
einst mürb wie du durch langen brauch
werd ich ins grab gebracht

(Philipp Ernst Raufseysen, 1743-1775)